

Drž. žensko učiteljske

Simon Milač, profesor

Maribor

DÜŠEVNI LIST

Mesečne verske novine.

Vu iméni překmurske evang. sinjorije reditel
i vödvänik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsäki evang. dühovnik i vučitel.

Áldüvajoča lübézen.

„Jezuš mä mréti za ves národ; i né
za té národ samo, nego naj i siní Bo-
že, kí so rastepeñi, vküpsprávi.“
(Jan. 11, 51 - 52.)

Vu svétom, postnom časi poglednimo
přek ete Rěči tisto globočina lübéznosti,
štera se nam blisčí z-cěloga dogodka je-
zušovoga trplěnya, aldüvajoče smrti nye-
gove... Že Božič je nam tó gláso, ka je
lübézen přišla doli na zemlo vu onoj tihoj
nóči — i ovo eta lübézen za nás volo na
sébe vzéme križ tūdi; med krvávím znojem
se moli i bojüje za nas vu Getsemániji;
znáša zbičüvanye, trnavo koróno, ešče smrt
tūdi za nás, ah kakša aldüvajoča lübézen
je tó! Negráta britka, vsa znáša, moli se
za protivnike svoje, vu skrb svojo vzeme
trpěčega hüdodelníka — i odpré vráta ne-
beskoga orsága pred vsěmi nami!... Je-
zuš merjé za národ — za ves národ.

I eta aldüvajoča lübézen ešče dnesdén
tūdi dela eti med nami; tū zída svoj čüd-
niorság, tū dá predgati evangeliom svoj
vsém lüdém, „naj siní Bože, kí so raste-
peni, vküpsprávi“. . . Vküpsprávi, liki fa-
milijo Božo vu správišče, v občinstvo svét-
cov, v eto veliko očínsko hižo, vu šteroj
ešče itak jé mesto . . . kama ešče tebé tūdi
čákajo . . . Tó znáš pítati: gdetá naj iščeš,
gde máš nájtí ete čüdni svét lübéznosti i
méra? . . .

Eto mesto je tam, kama vküpsprávi
Gospód te prav vervajoče, gde nepoznajo

nenavidnosti, sebičnosti, gde se človeča
zvišenost neradüje vu skvarjüvanji drügi,
gde je mrla odürnost, ár živé lübéznost,
gde istina postáne apoštolsko opominanje:
Kristuš je pa záto mró za vse, naj šteri
živéjo potom ne živéjo sebi, nego tistomi,
kí je za njé mró i goristano. „Záto je mró,
naj siní Bože, kí so rastepeñi, vküpsprávi.

. . . Moj Gospon Jezuš, ogen tvoje
sebé gorialdüvajoče lübéznosti naj segreje
gori moje mrzlo srdcé tūdi. Naj lübirn
Tebé, naj lübirn vsákoga . . . Tó bojdí
blagoslov posta nad menom . . .

Sredbenik! vsäki tvoj stopáj
Je stopáj lübéznosti,
I tvoj tak nedüžen spadáj
Vretina smilenosti:
Lübézen te je gnála
I višno móč ti dála,
Da bi pehář smrti kóštao,
I tak za svét áldov pôstao.

Oh! — vlě i vu srdce moje
Nágib té náklonosti,
Da i jas stopáje tvoje
Nasledüjem v stálnosti,
Z-lübéznov vse obiném,
I, gda z-světa přeminém,
V-njě naidem szteber vüpanja,
Vu njě zálog zveličanja.

RÖŽa ali trn? Či si röža Kristušova, tak
znáj, ka hodba tvoja med trnjom more bídti. Samo
dobro pazi, naj ti sam nebodeš trn! — Luther.

2. Presbiterov gyülész.

Gmajnski presbiterium pôleg Pravil zrendelüvanya, za gyülész poslov odprávlanya zrokov volo gyülése drži. Na të gyülészaj në samo z-návade, nego pôleg slúžbe, tó je tó za več fële církevní ópravíc zvršeny volo je presbiterov dúnost nazóči biditi, či svoje pozványe verno na srdci nositi i spunyávati ščëjo.

Od presbiterov pozványa ópravíc fáno vu ti nadaljni bomo gúčali, eti samo poprek presbiterov gyülészov fontošne posle namenimo naprè prinesiti.

Nevtajeno je, ka církevní naši gyülészov redovék višišo znamenitost dobí pôleg one slúžbe, na štero smo se pri pozávi dolizavézali. Či vu toj slúžbi edenisti Dúh povodjáva, teda vu cerkevno ravnanya prestori tуди cerkevno pozványa cimpranye mámo doprinášati. Tó previdënye se more viditi i svëtiti z-presbiterov gyülészov cëloga programa, ž-nyega tekája ino tanáčivanya.

Na zvršënye namenylene církeвне ópravice predevsëm želëjo na tej gyülészaj ómurno i z-dúnosti shájajóče tájemánye. Nesmimo se tak z-pravil zrendelüvanya spozabiti, štero eto pravi: „Onoga presbitera, šteri gyülész eden za drugim neopravičeno trikrat zamüdi, církevní Tanáč gori pozovë: jell ščë, ali pa ne në, svojo čëst nadale točno znášati? — Či presbiter na tó za dvá tje-

na nedà vlása, ni na gyülészaj tál nevzeme: se tak razmi, ka je doli povedao.“ — Što je pri odebéranyi në na düšnevësti billanc postavo církeвне slúžbe dúnost i tуди samo kak-tak znáša nyó, on pravë včini, či samovolno odstópi i prek jo püsti tákšemi, kí nedrži za tak velki áldov ono vrëmen i delo, štero církevní posli od nye-ga želëjo.

Vu človeka teli opüštšavajóči beteg se prec na cëlom teli skažüje, či bár samo vu ednom organumi nájde tákše mesto, gde se lahko notri zgnëzdi. Nezdrav položáj jeste vu onoj gmajni, gde presbiterov gyülész tanáčivanye nemarátno, posebni kotrig brezi občútnosti dúnosti, pôled nerédnoga tájemánye, nikšega višišega navdúšënya, samo kak-tak tečë doli. Ali se pa intereséranye li samo teda skažüje, kak na be-težnika obrázi znotrëšnyega opüštšavanya premënyávajóča žarja, — tó je tó, gda strankastva nezbiavajóči dúh, ali pa próti na razprávo na dnëvni réd prinešeni predmëtov protivinstvo (oporništvo) pozovë i správi vküper vu boj postavlene vitëze, štere drugáč zaman pozáva vu spravišče dúhovni pastër, naj si bodejo bár nakelikokoli interesantni i gmajne se tikajóči, has-noviti i potrebni predmetje. Nikaj je në ležëše, kak pri církevní gmajnski bremenov proračüni z-glasnim prôtigúčënyem, z-„neprivolim“, politikov sebi začasno lüdnost spraviti (kakšo dosëg-noti se takzváni modrijáške terejo), ali nesmimo

Sinki, lübbe edendrügoga!

Posl.: JUVENTUS.

Komaj se je ešče zorilo. Bakter je rávno zdá skričo gojndno na konci vési, pri kom njemi je školnikov kokót tak jedro pomagao, ali vu spálnici té bogáte vdove nigdašnjega követa, D... ja je že vsaki oblok odprëti büo. Na dvá je bëla postelína glëdala vó gizdávo, na ednoga pa edne viszike, močne ženske skrbno na gladki počesana gláva s sigurnim obrázom. Za pár minót se že čüje njëni zapovedávajóči, oster glás. Ne krëga se, ali njëna sigurna rëč tak káple se i tá na držino, kak vdarci klapáča:

„Právla sem že, ka mi kapuče petnájstkrát moreš od edendrügoga vdariti, da ves práh vóstepëš ž nji, ti si pa samo trinájstkrát vdárila ž njimi. Manják je në lübleni pred Gospodnim Bógom, kak je v sv. Pismi popisano: „Idi k

mravli ti manják, pogledni njëne poti i bojdí móder.“

Tákše reči so se čüle v sobaj pri pomëtanji, postilanji, v kühinji pri kühanji, v štali pri poláganji, napájanji, v pevnici pri pretákanji itd. K vsákemi deli, štero se një je në dopadnolo, je citirala z Biblije. I ka bi se një dopadnolo? Tákšega hipa je tem smehëčim zmerno smeh na vüstaj, rëč se njim je stávila, tak da bi zanëmili i z dvojnov hitrostjov so se paščili delati.

Ovak je në vnógo gúčala, z očami je komandërala. Njëne oči so bilë, kak röntgen, ešče so lekar skóz dver vidle, či je kaj v omári v šteroj polici kaj në vrëdi.

Gda so kukorco lüпали i mladëzen je malo glasna grátala, skázala se je na prági: „V knigaj Predgara je popisano: Od smeha právim, ka je norija; od veseljá, ka hasni tó?“

pozabiti, ka tákše zavéranye pri sv. m. cěrkvi naprěiděnye ino očvetki jáko túžne posledice má, ár zadržáva nyé odrasek, tópe i mláčne včini vernikov srdcá k-lastivnoj materi cěrkvi.

Nájdejo se i tákše presbiteriske kotrige, ki se ogiblejo cěrkvnoga tanáča seje, náimre či so malokaj težkeši predmetje na razprávo, na dněvni rěd odločeni, šteri dokončanye i sprejětje z-věkšov podgovornostjov hodi. Ne jemlějo tála vu oni skončanyaj, pōleg šteri bi uprav zvōna gyülěša predprotivnikmi zōči státi potřěbno bilō, za rodbine, šogorije, boține haskov interesa zroka volo. — *Ka se zgodí tákšega hīpa!* . . . Dūhovnik i kurátor nájvečkrát pri ti nájfontoš-něši i neodlášani opravicaaj na sěbe zanihániva ostáneta. Ali se pa nē samo ednōk zgodí tá malenkost, ka dvě, tri kotrige tak skončajo, ka drūgōč bodo skončali. *Tak ide tō vu več mēs-taj!* Proti podgovornosti kázano etakše znášanye veliko morálno zmenkanye svedoči i nikak se nezgíha z-lutheranskim karakterom, šteri vu dūšnevěsti dugoványaj srdčnost, odkritost, negenyenost, zōčibodōčnost i možtva kršćanstvo zat-hěva i želě. Z-mláčnostjov, na stran vlečenyem, z-nemáratnostjov, z-dúžnosti něspunyávanyem — neprinášajmo sramote evangeličanskomi iměni!

Što vu svojem pozványi i čěsti od Bogá pozávanye vidi i z-podgovornosti znanostjov ša-farúje, on se nema bojati od račundávanya mis-li. Presbiterium je od svojega deloványaj, vu

gyülěšaj doprinešeni skončany naznanenye dú-žen dati pred gmajnski gyülěš; bār nesmi pozá-biti, ka je predevsém Bōgi podgovoren od na sěbe zavūpani. Zato ga more med tanáčivanyem obhodiťi vu vsě opravicaaj, poslaj, vu celom nye-govom znášanyi světe m. cěrkvi istinske dobrō-te skázajōča skrbnost, mōdrost i Božega sv. krá-levstva slūžbe navdūšenost. Z-kakšlé podgovor-nostjōv hoděče skončanye má, kak predlāgo pred gmajnski gyülěš naprě dati, — nesmi pozábiti, ka se tō nē posebni, nē samo ednoga stána občinstva, nego Gospodna materé cěrkvi dostá-ja i nyé interese slūžbi, i ka je dobredūšnevěsti nájem naprě valón světske sōdbe. Dūhovnoga pastéra gmajne dobrōto cilajōče i nē samo ed-nōk áldovov prinášanya želejōče, na cěrkvno dáčo gledōče predgyülěš dāne náloge neshájajo z-gnūsne sebičnosti, nezgányajo lastni cilov, šte-ro ešče i ti od skōposti gnáni maloverci i pro-tivnici tūdi morejo previditi. Vu vezdášnyi težki hīpaj ni domovine vrělomi sīni, ni gmajne nē-obtrūdjenomi verniki, nájmenye pa cěrkvnim naprěhoděčim velke dúžnosti prestora neverno odvřiti je nē slobodno.

Nakeliko je potřěbno, naj presbiterium' z-čista pozna i vidi svojega pozványaj těl, svoje dúžnosti, rávno je tak fontošno, da na gyülěšaj nigdár neprestōpi svoji poslov mejě. More po-znati svoji skončany predláganya — bívost, štere pred gyülěš má dati za osvojenye i odobrenye.

Pa je ona nigda tūdi mēla ednoga veselō-ga sřcá, smehěčega obráza sziná. Zdā nevě, gde je. Mino je nindri v bojni. Nē ga je objōkala, ár v sv. Pismi je popisano: „Bōg ga je dao, Bōg ga je vzeo“ i od tistimao ešče bole z si-gurnim obrázom hodi.

Z velkov skrbliivostjov je gojila Pišta. Ali gda je Pišta bōžanje, nikaj lūbeznívi reči želo, te je k školnikovim šō. Tam je nē bilō tákšega bogástva, kak pri nji, ali zato so vsi veselōga sřcá i lūbeznívoga obráza bili i zadovolni. Škol-nikov Janči je nē s tákšim stráhom pazo na nōvi gvant, kak on i sigdár je nikšo sprevedni-jo mōo na pámeti. No i Anuška, tá mēla, vedno smehěča sestrice Jančijova njima je tak dobra pajdáškinja bila, kak té vōren Bodri, šteri je vedno okōli njiva būo. Nigdár njiva je nē ová-dila, či sta kakšo huncutarijo napravila.

Hej, či bi tō znála tá gizdáva D-ca, kakšo smetlingo naprávi pri njěnoj hiži ednōk tá mēla deklina, ne bi pūstila nikoli k njim svojega si-ná. Ali lūbila je samost i znála je, ka so škol-nikovi rědni lūdžé, zato je tá lehko sō, gda nje-mi je vola bila.

Po cajti so deca gorizrasli. Z té malé dek-line je lēpa devojka zrásla. Z školnikovoga og-račeka rōže so njě dalé fárbo, zrás pa gotovo vednáke, vizzike topole, štere so tam šošnjale za šōlov. Dobrōtivnost, skrbnost je od očo i materé herbala; lepšo herbijo bi tak nē mogla teštamálivati na njo.

S slūžkinjov vréd je delala, z golōbi vréd smehála i včila se je obri toga rávno tak, kak brat, ali Pišta. Školnikojca je postánola. Što bi se tak čūdūvo, ka gda je D. Pišta spuno višišo šolo za gospodárstvo i je od materé přek vzeo zvūnešnjega gospodárstva skrbi, je samo ednōk

Důhovnika rešpekt i čast nesmi poménšávati, nego pôleg mogôčnosti naprê pomágati. Presbiterov goridánye je nê tô, da ober důhovnika sôdni stolec drži, nyega nadzoriváliva, ali pa za kakšega štê drobiša dela volo gdaštê ga na gyülêša držánye provokáliva. Důhovnik pod svojov višišov cêrkevnov oblástjov stoji, štera ober nyega verostúje i pod podgovornost ga vzeme. Presbiterov gyülêš má bidti svedôstvo od cêrkevni čestnikov medsebm lúbénosti, dela prestora, dobro prijátelstvo vkúpno ga delovány, višiše oblásti preštímánya, cêrkevni skončany i zákonov v-žitek postavlanya organum vu gmajni. Pri tanáčivanyi ômurnoga znášanya pazitelje. Túžno moremo vadlúvati, ka pri gyülêšov tanáčivanyi se nê samo ednôk nepristojna znášanya dájô naprê. Gdate nepristojno tá vržena edna-edna rêč, na slobodno pústšena, razvúzdana náturkost, nepremišleno osob ogrizávanye so vsa risálskoga Důhá zmenkanya znamenya i žalostna svedôstva toga, ka vu tanáčivanyi so „naši vúst govorénya i naši srdc misli“, rávno nê pôleg Gospodna velénya. Na ednoga cêrkevnoga správišča gyülêši, šteri se z-molitvov začne i z-molitvov dokonča, vse naše čúténye, misli, nágibi naminyávanya, se morejo po bože vôle zavrany goditi, ali gučimo, ali činimo, vse nyemi na diko moremo činiti.

Na prešbiterovskom gyülêši sami sebê moremo disciplínérati, vu vsem rêd držati, vu taná-

čivanye on dober cêrkevni důh mámo notrispelati, na šteroga zastôpanye, na potrdjenye smo pôleg česti pozváni. Čedno, ômurno prerazmênýe, gmajnski interesov ober sebični i rázložnoga rêda lúdi pozdignoti, eden ovoga poštvati, k-krstšeníki primêrno znášanye, nás naj vrêle, ednáke i stálne včini vu oprávlanyi naši sv. ôpravíc. Ali tûdi stálni i na nyé valón mámo bidti pri prinešenyi skončany nadalny šorš gledôč. Poštúvati gmajnskoga gyülêša pravdeni juš pôleg Ustave zrendelúvanya.

Nigdár nesmimo pozábíti, ka se prešbiterov delo nedokonča z-ravnanya i vérstveni dugovány činényem. Evangelíoma dugoványe nás vse na tájemánye zovê vu gmajne znotrêšnyem cimpranyi. Vu tanáčivanyi na dnévnom rêdi mámo držati gmajne z-morálnim žitkom vkúpšlěšča goridány. Pri tê popolno spunyávanyi důhovnik nemre na samoga sebê zanihani bidti, nemre brezi pomočnikov nyé popolno spunyávati. „I genolo se je mesto v-kom so bilí vkúpsprávljeni.“ (Ap. djánye IV. 31.)

Oh bár bi z-Svétoga Důhá delajôčov, obhodnov močjôv, z-máloga začétka velika gíbanya svedôstva bilí naši gyülêšje i tanáčivanya! Náshaj líki okôli vu vodô lúčenoga kamna se váli vu začétki v-máli i vsigdár vu vékši i vékši krôži godijo, i pridti má za tém vékše gíbanye i naše sv. materé cêrkvi podígávanye bode oil, šteri vse bode navdúšávao i vse moči vu nyé slúžbo vjedina.

s tem stopo pred mater svojo: „Mama, rad bi se oženo.“

Mati ga je s trdim obrázom glédala. Ona si je na kaj takšega ešče nigdár nê mislila. Ona je dvá tjedna stara bila, ka je sploh árvinska postánola. Pri rodbini so jo hránili gori. Njê je potřêbno bilô rano k mô'zi idti, naj nede drúgim na bremen. Bogáta je bila, bogátoga mô'za je dobila, bár ga je nê njêno srcé zébralo. Bogáti je būo i dobroga iména, tô je bilô za njô vse. Ali ka je s tem detetom? Ali je nê v svojem dômi? Nema vse, ka njemi oči i lampe želejo? Ali je pa pijan gráto od toga cvetêčega májuša?

Tak si misli hitro i s časoma píta:

„Ka práviš?“

„Oženo bi se rad, lúbléna mama. Dobra bi bila edna pomôč vam tûdi pri hí'zi.“

„I koga ščêš zéti, či slobodno pítam? Ali

bole, štera deklina se ti šcê na šinjek obesiti? (Mislila si je na podšpánovo, na fiškálíšovo i na patikárušovo čér, ali edna se njê je nê vidla.)

Pišta je repêči gráto.

„Nê mama, nešče se meni ona za šinjek obesiti. Tak delavna, skrbna je, znam, ka bi vam tûdi na velko pomôč bila.“

„Zahválím ti tô pazlívost, ali jas ešče ládam z delom.“

„Draga moja mama, srcé mi je tak puno lúbézní, blájženstva, dájte na náj blagoslov!“

„Pašči se i povej, što je, nemam časa, kanás me čaka, vô morem prebrati krmlenke.“

Pišta je blêdi gráto. Jeli so pa njegvoj materi svinjê več, kak njegva ženitev? Skoron bi ga skuzé pobiše, ali potro si je naturo i je batrivno erkao:

„Školnikovo Anuško bi si rad zeo.“

Tê bogáte i gizdáve dovíce lice so skoron

V-drúgom nemamo vúpanya.

*„Dönok sem stálno pri Tebi ostao, ár
sl me Tí držao za mojo dësno rokô.“
(Žolt. 73, 23.)*

(Pisao: ŠOŠTARÉC FRANC ev. dühovnik v Subotici.)

Vu človečëm žitki je vse tak nestálno i slabo, ka se na nikogã drúgoga zavúpati nemremo, samo na Gospodnoga Bogá. Od gláda, eksekucije mi lejko pomore brat, oča, ali dober prijátel. Ali nišče mi nemre pomočti prôti nesreči, žalosti, betegi, prôti smrti. Vsaki človik se z-vrêmenom táznüca, kak mašin. Gda starost pride, tè si moremo misliti, kak Žoltároš gda je pravo Bôgi: neostavi me vu starosti, gda obsêrim. Kelkokrát bi mogli praviti sami sebi i našim bližnjim, jas sam slab, jas se nemrem zanešti na sêbe, záto se morem na Bogá zavúpati. Ali nê je zadosta spoznanye, ka smo slabi i ni sebi, ni drúgomi nemremo biti na pomôč, či je potrtost i záto se moremo na Bogá naslányati. Vúpazen i lübéznost prôti Bôgi tó želê, ka se mi vsigdár na Bogá moremo naslányati, či bi vsega puni bili, či bi zdrávje, blajženstvo i vse meli, dönok moremo Bôgi hválo dati i na Nye-ga se nasloniti.

Mislim vu vezdašnyoj svetskoj nesreči, gda na milijone lüdstva gladúje, gda mála deca od slabokrvnosti i mraza pomenkávajo i gda se

nesreče, groze vrtičkajo okolik nás, gda je cêli svêť vu nestálnosti, vcaganyi, či ne pride do nôve bojne i nôvi nevoľ: je nájvêkša falinga, ka se nevúpamo v Bôgi i nedámo našo rokô, naj nas On vodi. Nega na svêti takšega nepravičnoga dela, takše tožbe, štero z božim zakonom nebi trnok lejko i lepô rešo; ali národje idejo na štúke i bombe rájši, nego da bi se božega zakona držali.

Naša krajina je že preveč dosta i veliki žmetin mogla prenesti; i človik se lejko stráši prišestnosti. Ali Boža rôka nás vsakoga lejko obarje, samo se moremo zgrabiti za njô. — Trnok bi dobro bilo, ka bi ti starêši naj Biblio tolmačili lüdstvi i naj bi opominali, ka tisti Bôg, šteri je Mozeša obarvao pred morjom i pred faraonom, On tûdi obarje nás. Bôg je pošilao po fticaj hráno Eliáš i nam bode dávať vse, ka de nam potrebno, samo se vúpajmo vu nyem. Gda je nárcd bio vu püstini, je planina kamena vodô dála, da si žêjo otávi. A tvoje srcê, düša drága, nebi dála zahválnosti Bôgi, nebi se dála ti cêla prêk Nyemi, naj te On vodi po tvoji potáj? Išči nyegovo svêto rokô, dokeč je nê kesno!

Jezuť velí: Jas sem ta Istina!

Isti-na je pri vnožini lüdstva nelüblena i nebode tûdi lüblena na etom svêti nigdár, rávnotak nê liki ta zdrava človeča pamet.

okamenele, s tákšim mrzlim poglêdom je glêdala na siná i rokô je za edno malo vövtégno-la i ostro je právla po dvakrát: „Dokeč mo jas živêla, nê!“

„Ali povête mi dönok, zakaj se vam ne vídí?“ — pito jo je.

Ali ona je nikaj drúgo nê znála praviti, kak: „Dokeč mo jas živêla, nê.“

Srmák Pišta se je malo nê zblôdo v pámeti od velike žalosti. Samo je Anuška držála v njem düšo, ona ga je batrúvala. Či vglih je ona tûdi blêda grátala od trplênja, itak je ona mêla krepše vúpaje, ka ednôk vse toga dober konec bode. Prijêla je Pišto za rokô:

„Jeli máte ví, Pišta vúpaje v Gospodnom Bôgi?“

„Samo se v Njem mam vúpati, vê sem se ešče v svojoj materi vkano. I vúpam se zvün Bogá ešče v vam, Anuška.“

„Te se pa vúpajva v Bôgi obádva močno. Či je On tak zrendelüvo, ka nemreva edendrú-

goga bidti, te tak zaman, či je pa On z nama, te je lahko cêli svêť prôti nama, itak va eden-drúgoga. Mládva sva, ešče lahko nosiva trplênja kríž. Vi ste čteli eto memi z Biblijê: „I ki ne vzeme gori kríža svojega i ne nasledúje me, nê je menê vrêden.“

„Anuška“ — odgovoro je on navdüšeno — „jas vrêden ščém bidti Gospodnoga Bogá i tûdi vás.“

Vô je vdárila bojna. Pišta je tûdi odišo. Mati je niti edno skuzo nê püstila za njega. Tó bi prôti njénomu mišlênji bilô. Anuška se je tûdi nê ščela jókati, ali samo záto, ár je nê ščela žalostiti s tem Pišto. Ali gda njê je on pravo: „Dobro mê poglednite, Anuška, kapa či me več na etom svêti nigdár nete vídli, samo tam na ovom,“ tê so z Anuškiní ôč začnole kipiti bridtké skuze, komaj jih je znála staviti.

Či je nê prišla tista mála rdečkasta kárta, nê je mêla cêli den méra, či je pa prišla, te se je pa bojála jo prečteti, ár ka pa či de kakši žalosen glás v njê. (Dale pride.)

Znamí je Bôg.

Dostakrát etak pitate:
Bôg gde jeste?
Jas tô nigdár nepítam;
Kí má na zemli k-nam milost,
Nygovo bivost
Globoko vu srdci mam.

Nê je od nás Bôg predaleč,
On od etec
Je nê odhája ešče,
Što vu nevôli bâr gdašté
Nyega zové:
Pogübel nyemi nešče.

Što to dobro šče činiti,
Zná lübiti,
Tistomi se Bôg skáže:
V-aldüvajôčoj lübézni,
V-dobrom čini —
Čütím: Bôg k-meni stâne.

V-mantri, nevôli, vu križi,
Je on blüzi
I tüdi čüda čini.
Tvojoj düši, či žalost má,
Pokoj nyè dá,
Vu srdci te pomiri.

Üträšnyi dén te nesága
I staranya
Ti düše nesträhšijo.
Što je vse dobro odpravo,
V-réd postavo,
Düšo nyemi snajžijo.

CSENGEY GUSTÁV.

Življenje mládi lüdi.

O, stári časi, kama ste odísli?

Pri stôli sem sedoi i pregledávao stáre knji-ge, štere so napisali naši predniki. V tej knjigaj so se mi znôva pa znôva pokazala lêpa čtenjá od mladine naši očákov. Gda sem tû pa tam čteo, me je globoko v srci zbolelo, ár sem vi-do, kakša velka prepast je med zdâšnjov i tis-tov mladinov, štera je živela pár rodov pred nami.

Zdajšnji mládi lüdjé, naj so tô deklíne ali mladénci, bogáti ali srmaški, gospodski ali kmeč-ki, se vdájajo preveč svetskím ceremonijam i pri tom pozábijo na düševno hráno, štera je sakše-

mi bole potrebna, kak telovno olepšanje, „ár vsa, štera so na etom svêti, preidejo, ali rêč Boža ostâne vsigdár.“

Nê samo z knig, štere sem čteo, nego sa-momi se mi ponüja skoron vsakši dén prilika viditi naše mláde lüdi, kak zaprávlajo svoj čas i svojo mladost. Mladost — ti májdragši dár živ-lénja, velka škoda je, ka te mladina tak nespa-metno vničüje, ka si ne zmislí, kakše vrédnosti, kakši drági kinč je človekova mladost!

Že dostakrát szem v tom ali onom mesti opazovao oponášanje i djánje mláde mēšane družbe. V srci me je grozno zbolelo tô i ono govorénje, ešče bole vnoga nedostojna djánja.

Sakši príde ednôk do toga, ka de vido, ka njemi je bilo samo v kvár njegovo lēkosko živ-lénje. Ali té de že kesno, te se že nede dalô popraviti, ka se je v mladosti pokvárilo.

Či mládo cepiko vugnemo, je do svoje kēsne starosti vugnjena, dokêč je stoj doli ne poderé, ali jo vihér doj ne stere. Záto moremo sigdár skrbno čüvati mládo cepiko, naj z njé zraste lêpo drêvo.

Rávnotak morejo paziti stariši na svoje naslednike, ár li tak zrastéjo z njih právi zna-čáji i trdni v svojem karakteri, či do v mladosti živeli v čistosti i pobožnosti, kak so živeli naši predniki.

*

Drági mladénci i mladénke! ne glédajmo samo na to, ka naj samo naši dobri očevje i míle matere delajo i se skrbijo za vsa potreb-na, nego tüdi mi bojmo paščlivi i bojmo vsig-dár na tom, ka olájšamo svojim roditelom de-lo, njim naprávimo radost i veseljé, nê pa vsig-dár vékšo žalost. Nê je potrebno, ka bi nás vsigdár mogla opominati rêč starišov, nego boj-mo na tom, ka samí od sêbe včínimo dela, štera so za nás potrebna, nam hasnijo i štera so roditelom v lēkoto i veseljé.

Posebno mi evangeličáni se moremo od-vrnoti od té neprávě pôti, na štero je té ali ov z nás odevdaro. Da nas je tak malo, posebno tû v naši krajinaj, moremo biti záto bole trdi i stálni značáji, se brigati kêm več za resnično živlénje, za bodočnost i blágor telesnoga i dü-ševnoga življenja.

Záto, drága prēkmurska evangeličanska mla-dina, boj sigdár na tom, ka te naj drügi, ešče tvoji neprijátelje, válijo i poštüjejo. Sakši se za-védaj, ka ga prvlé ali sledi sréča zákönsko živ-lénje i v to se lēko zavéže samo človík trdoga

značaja, železne vôle i vzgojen v vzornom življenji, šteri je pripravljen na vse križe i težave toga zemelskoga življenja.

Sigdár bojmo na tom, ka dámo drugim példo i vzgléd za lépo, čisto i pravično življenje. Dosègnoti moremo to, ka nas naj naši sôsédje ne glédajo doj, ka nas nedo zaničeváli, cénili menje kak sebé, liki ka mo njim enákovrédni i ešče več.

Tô pa dosègnemo stem, či se brezi vôle-mánja vsi pobôgšamo, začnemo nôvo življenje, štero de brezi vsega nepotrèbnoga poménkanja, brezi tisti lékoški pregrêškov, šteri se žali Bôg znôva i znôva bole povékšávajo.

Post vsákoga na povrnénje opomína. Hodmo záto doli z té skvarjene pôti, povrnimo se na to právo pôt, štera je potrèbna vsákomi evangeličanskomi mladenci i devojki.

Či mo živeli po példi našega Zveličitela, v krščanskoi lûbeznosti i v čistosti, kak jo navájam tú, té mi ednók vsi zahválni bodete, za moje skromne návuke, štere sem vzeo z lástnoga opazovánja. — *Theofiluš.*

Cerkvi i svêtovna vérvstvánska kríza.

Krstšánske cêrkvi svêta z nájevêkšov skrbnostjov pázijo občno dojidénje vérvstvánskoga žitka. Vidijo, ka se boj široki vnožin za vsákdenéšnyi krûh vedno bole poostrûje; ka so se cêli národje dojpôčujsnoli z-težávov dosègnyene visine nyihovoga žitka linije; i nê nazádnye, ka túdi te nájdelaavnêše lûdi obvzême obvûpaznost, gda tô vágajo, kak bi mogôče bilo vezdášnye težave rêšiti právočasno. Cerkvi vidijo, ka eta vnôga nevola, naimre pa ta brezpôtna smečenost, štera zhája z nevôle, pri vnôgi skûšávanye k nevervanosti postáne.

Cerkvi pripoznajo z globokov zahválnostjov vse tisto delo, štero se na pomenšávanye nevôle godi. Samé cêrkvi so túdi na tom bilé, naj vu z nevolov dosègnyeni orságaj zbûdijo na pomoč gotovnost vernikov svoji; dospelo nyim je túdi dosta osebne nevole i strádanya poménšati i pripomočti do toga, naj lûdjé trêzno presôdijo nerazmete težave vezdášnye stáve.

Dónok cêrkvi tak vidijo, ka se bojati dá, ka ta neprestanna vérvstvánska nevola na pogûbeo pûsti, či rávno sploh nevniči, nê samo gotovnost, nego túdi mogočnost na pomoč; i ka ti nájtrdnêše poteženi vedno bole spádnejo vu skûšávanye na britkost i odûrnost.

Cerkvi vidijo, ka odgovorni voditelje države i vérvstvánskoga žitka vu vsoj etoj nevôli iščejo poti i môduše, kak bi se dalô zastaviti vérvstvánsko dojidénje. Znájô tô túdi, ka gorispoznanje globokêši zrokov krize si vedno bole tere pôt. Z-radostjov pozdrávlajo vsáki začétek, šteroga cil je te velke národe k solidárnoj akciji spraviti.

Dónok cêrkvi tô občútlivost májo, ka se ešče neskažûjejo nezdvojne i odločne svedočbe toga svêtovnoga-solidaritáša, i kak národje, nájbole pa strádajôče vnožine, tak túdi cêrkvi so ogvûšane, ka je hitro činénje gorêč i neogibno potrèbno. Cerkvi tak vidijo, ka negvûšnost i nezčiščenost politične stáve brez náshajne čini ona nakanénja, štera cilajo na cêlo razloženyé vérvstvánski pitany; ka záto vezdaj vérvstvánsko bodôčnost túdi odločilno formálivajo oni čini, štere zahtêva politična stáva. Pôleg toga spoznánja cêrkvi znovič opominajo svêta državne móžé na tisto preveliko odgovornost, štera z dáne stáve na nyé zhája, gledêč nájbole túdi na blûzi stojêča razprávlanya razorožûvanya. Svêt želê stanovitna zagvûšanya mirá i či je lahko gvûšen vu stálnosti mira, té je gotov právočasno i rêsan hoditi po oni stezaj, štere pripelajo k-náshajnoj razložitvi po vérvstvánskoj krizi postávljeni pitany.

Po tekáji stotin osnovlena solidariteto národov je od dnévov svêtovne bojne mao ešče nigdár nê grozila tak blûzi pogûbelnost popolnoga vovesnenýa, kak zdá vu etom megnyeni, štero zahtêva nájkrepkêše svedočbe toga solidariteta. Záto cêrkvi goripozávajo vsa občinstva i nájbole vsákoga krstšánskoga človeka na to, da vse doprinesêjo na odvrennyé ete pogûbelnosti; za toga cila volo se naj paščijo valánost spraviti vu svêtovnom občnom mišlénji na čisto gorispoznanje eti naprêdání vkûpslišnost i prêk tê slûžiti na obládanye svêtovne krize cilajočo vjedínano skûpno volo.

Predsedeniki ôkumenskoga tanáča: *Germanos* éršek, thyatiranski metropolita, president ortodoksnoga zlôča, D. Dr. Kapler H. president evropskoga zlôča; Winchester lord-pûšpek, president britiškoga zlôča, D. Dr. Cadman S. Parkes, president amerikanskoga zlôča.

*

Záto spoznávamo z-našimi čtenýarmi zgóranye od prorockoga dûhá prehodjeno goripozávanye, naj, da drûgo nemoremo činiti, molimo

za presvetšený po Sv. Dúhi vsé tisti dšše, vu kē rōki i skončany i počiva razloženyé svēto vne věrstvinske krize, národov mēr i solidariteta, vkūppotrťi držin, milionov lůdi vsákdeněšny krůh i mōč dávajōči sēn.

Zmrznjeni otroci . . .

(Otrokom.)

Vu etom velikom mrazi, šteroga smo zād-nji hīp dōbili, kak je dobro onomi, ki mǎ top-lo hižo i kak težki je žitek tistim, ki vu neza-kūrjenoj hiži gladūjejo i zmrazūjejo.

. . . Nindri v ednoj srmaškoj máloj kuči so nēdávno zmrznjeno málo familijo najšli. Ži-viš njim je sfalūo, drv so nē meli i gda so se večēr vkūppotēgnoli v svojoj nevolnoj, ostávle-noj kuči, nē so stanoli gori več . . .

Mislite si na takše, vu trdoj zimi, deca moja. Gda vas okolik vzeme toplo hiža i vaši drǎgi roditelov toplo lūbézen, gda si vsákden lehko dolisēdete k toploj hrǎni, mislite si na tiste, šteri z vsega toga nikaj nemajo. Mislite si obrivsega na tiste *sirotne otroke*, kakši se po-vsédik nájdejo, šteri līce tak oretko kǎže zasmēh radosti, štere trápi mrzla zima, na štere nenosi skrb drǎga očinska rōka i blagosloveno mater-sko srcē.

Sirotni otrok! . . . jelibár ešče čteti, vōpo-vedati etivi dvē rēči je tūdi žalost . . . Sirotni otrok! Jeli znáte, deca moja, ka krao lūbéz-nosti, te dober pastér, Jezuš tō želē od vás, ki vu familijskom stanki blǎženi žitek živēte z Nje-gove milošče, da one otroke, šteri ostávleno ži-vējo, za vaše brate-sestre držite? Da molite za njē i je lūbite, da vas málo i čisto srcē vaše na tō gēne, ka njim kaj darūjete z tistoga, ka je Vam Bōg dao?

Ovo, opítam Vás, što ščē dober brat-sestra bidťi ednomi-ednomi ostávlenomi sirotinskomi deteti? Što zná moliti za njē, što je zná lūbiti i što zná z dobroga srcǎ áldov tūdi prinesti za njē? Poglednite naš letošnji kalendar! Vu njem nájdete kēp evang. sirotinske hiže v Novoj Pa-zovi i v Torži. Nadale v Novoj Vrbaskoj dia-konis nǎstavi se tūdi skrbijo za sirotno deco. Kalavinje pa vu Feketiči májo sirotinsko hižo. Mi bi eti v Prěkmurji tūdi radi nikaj činili za sirotno deco; zná bidťi vu krili Sobotške naše fare, zná bidťi z Diačkim Dōmom prikapčeno mámo spunjǎvati dūžnosti i odgovornosti naše,

na štere nas sam Kristuš opomina, gda veli, ka vu tom lačnom, žēdnom, nágom, betežnom člo-veki Njega moremo zaglednoti, i nad Njim se smilūvati (Mataj 25, 31—46). Kre takši nemore-mo idti mimo brez činēnja. I vezdǎšnji težki čas nas podvojno opomina na našo šamaritan-sko lūbéznost. *Düševni List* od ete numere mao *mošjno odprē* za sirotinsko deco. Što zvǎs z svoji prišparani dinárov za sirote dati ščē, naj tō prěkdǎ svojimi dūhovniki, šteri té dáre sprǎ-vijo do reditelstva *Düševnoga lista*, vu šterom vsi dári kvitērani bodo. Bōg naj blagoslovi na-kanēnje src vaši, deca moja!

Odprtni govor,

šteroga so meli Kovátš Števan šinyor-dūhovnik febr. 14-ga, gda je pǎli začnolo držati postne nedelne zvečarke sobotško evg. fáno žensko drůštvo.

Srdcǎ vas pozdrǎvľam, ki ste se dnes eti v-tak lēpom račūni vkūpspravili lūtaranski post držat. Naša evang. cērkev, kak tō vsi známo, nē vu rázložni hrǎnaj prebérany i vživany drži postne dni, nego vu tom, ka se v-tom vrēmeni z-Jezuša, žnyegovoga za nás trplēnya čestōkrát spomina i za odkūplēnya naši grēhov nyemi hválo dáva.

Ober vsega više je prav i hvále vrēdno de-lo tō, či roditelje té hipe k Jezuš pelajo svoje otroke. Vu postni verski zvečarkaj otroci tǎl jemlējo vu spěvany, deklamǎlivany, vu pobožni naprědǎvany, goričenyǎj i tak se vu svoje svē-te evang. vere i cěrkvi lūbéznosti vajajo, ino se za nyé vrēle delavce od mladosti mao vō os-novējo: bodo právi, trdi lūtaránye žnyi, kak so bili očǎki i prehodniki naši.

Ár je nika nē bole gvūšno pod nébov, kak tō, či mi roditelje že za mláda nepelamo k Je-zuš svoje decē, — kak se tō dnesdén vidi, — pride Šatan, ki je natō jáko naskočen i odpela je na skvarjēnye vu pekel. I kak bodo roditelje račun dávali onomi velikomi sodci, gda bi trbe-lo praviti: „*Tō so oča, kē si mi dao; vse sem je na žitek zdrǎao!*“ (381. pes. 6. v.)

Vu letošnyem „Evang. kalendariji“ je v ed-nom artikuluši lepō dolispisano, kakda pelajo vsáko nedelo v-Nemškomorsági šolsko deco žens-koga drůštva kotrige vu cěrkvi. Kak blǎženi so oni starišje, šteri tō vidijo! — Kak vu lēpom spōmenki ostáne vu decē gingavi srdcǎj Kristuš rǎno spoznanye, nyegovoga evangelioma lū-bēzen i k-veri stálnost! — Tá lēpa návada se drži i vu zagrebečkej evang. gmani i vu drůgi městaj tūdi. Pri nás eti v-Soboti že dugo lēt držimo etakše postne nedelne zvečarke, náimre za mladēzen. Z-globokoga srdcǎ vas prosim, ro-ditelje: *Dopūstite k-Kristušl prǎhǎjati vaše otroke i neprepovēdǎvajte nyim!* Bōg dáj, ka bi po našem ženskom drůštvi začnyeni i držáni postni ver-ski zvečarki do vekoma goriostali! (Dale pride.)

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Ki vu obrambi Višešnyega sedi i vu senci toga Vsamogôčega ostáne, erčé k Gospodni: vŕpazen moja i moj grád, Bôg moj, vu kom se vŕpam.“

Srebrno zdávanye. Februára 7-ga, v-nedelo je eden srdce genlivi i rêtko se godéči lêpi ôsvetek pretekao doli v-sobotškoj evang. cêrkvi. Pri božoj slŕžbi je nazôči bio váraša eden ogleđen vodni môž, od vsê visiko poštvani g. Dr. Šômen Lajoš odvêtnik z tŕvárišicov gospôv medgyeši Šomogyi Irmov, od rodbine i poznanikov velkoga šerega častitelmi obvezéti. Po slŕžbi božoj gosp. senior k-oltári stôpivši, so Dr. Šômen Lajoša z-tŕvárišicov navkŕp z-genlivim, srdce obhodéčim govorênyem pozdrávlali pri nyidva blájženoga hištva 25 létnice i vu ponižnoj molitvi prosili blagoslov pri na nyidva srebrnoga zdávanya priliki od vsamogôčega Očo nebeskoga. Jubilálnima tŕvárišoma, šteriva sta náimre pri našem evang. ženskom drŕžtvi sebi nepozábleni spômenek spravila i mi z-čistoga srdcá želêmo vsa zemelska i nebeska dobra i blagoslov Boží!

V-nedelo, febr. 14-toga je držalo sobotško evang. žensko drŕžtvo pod gospé Dr. Šômen Lajošove predsednikstvom svojo rêdno létno sejo. Gospá predsednikojca so vu lêpom govorênji spoznávali doj pretekôčega leta ôpravece. Spômenili so se z-visiko poštvanoga g. Pŕšpeka obiska, koga je drŕžtvo tŕdi pozdrávlalo i poskrbelo se je za visiki gostôv prenočtvanje. Gospá Nemčojca pêneznica so od pêneznoga stáliša svoje naznanenje prečteli gori, pôleg šteroga je drŕžtvo 6,547 Din. 90 p. notrijemánja melo. Ženskoga drŕžtva vrêdnost stoji pri 1931 leta konci 24,562 din. 95 par i tak se Žensko drŕžtvo vŕpa, ka dosêgne z Bogá pomočjov ono želno idejo v žitek postaviti, tô je tô cêrkev vô dati zmálati i v-lêpi stan postaviti Bôgi na díko. Žensko drŕžtvo má 5 fundácij, štere so nasledŕvajôče: Junkunc S. bivšega inšpektora, Dr. Šômen Lajošove, Kardoš Jožefove 1000 – 1000, Dobrai Jánošove 2000 i Diakonis 2104 Din 26 p. fundácije. Ti prvi 4 fundácij intereš je gmajne dobroga včenjá i znášanja: Vrečič Vilmoš, Cigŕt Kálmán, Fujs Géza IV. razréda gimnázie evang. osnovlenikom po ednom 104 dinárov dáni. Gospodin Bôg naj pomága evang. žensko drŕžtvo vu plemenitom pozvánji od obládnosti do obládnosti!

Španija. Z podpiskom Zamora presidenta je vôdána narêdba, pôleg štere je razpŕstšeni ježuitov rêd i ježuitje taki morejo ostaviti Španjolsko držávo. V Španjolskom vsaka vera glihne juše i glihne dúžnosti nosi z katholičanskov verov.

Razorožitvena konferenca se je febr. 2-ga odprla v Genfi pod predsednikstvom Henderson Artura. Na konferenciji je 64 orsagov zastôpani z svojimi diplomátami. Kak dugo bude trpêla tá konferenca, tô je negvŕšno, má bidti 6 mêsecov. Tak račúnajo, kaŕje zevsê krájev svêta 2400 delegátov prišlo vkŕp i okôli 500 pisátelov novín.

Neobtrdite srcá vaša. Sumdar Singh piše: Ednôk sem pod Himalajov pri ednoj vodini sedo; vô sem vzeo z vodé eden lêpi, okrôgli i trdi kamen i sem ga razdrôbo. Odznôtraj je sploh sŕhi bio. Té kamen je že dávno ležao vu vodi; ali voda je nê prišla notri vu kamen. Glih tak smo z lŕdmi v Europi; več stô lét je okôli vzeme krstšanstvo, sploh so notri pogrozdženi vu blagoslove krstšanstva, vu krstšanstvi živêjo; ali krstšanstvo je je nê prehodilo i neživé vu nji. Tomi je trdost srcá zrok.

Nazáj k materi. Pod etim titulošom so Kleklove „Novine“ jan. 24 ga vu 4. numeri goripozvánje prinesle, naj se od 18. do 25. jan. molitvi oprávlajo vu kat. cêrkvi, da ŕbi se protestantje i zhodni orthodoxni krstšanje nazáj povrnoli v r. kat. cêrkev. Mi se z tem goripozvánjem sploh nebi brigali, ár známo, ka pápež vsáko priliko popáadne, naj krstšanski svêt goripozové na vjedinanje i ti neznáni eto za jáko lêpo i krstšansko nazvestšávanje lahko držijo, ali mi smo nê pozábili, ka je ob priliki lausanske konference vu krôži ves krstšanstva jedino pápež bio tisti, ki je nê vzeo tao na konferenci z svojov cêrkvov. Verjetno je, ka z ponovnimi pozávanjami na vjedinanje pápež ščé povekšávati vôdržanje svoje črêde prôti r. cêrkev rŕšêcim tendencam. Mislimo si samo na rimsko cêrkev žalostne dogodtke vu Mehiki, vu Špániji i vu drŕgi skoron ščista katholičanski držávaj. Med takšimi razmerami je na vervájôče r. katholičáne liki edna dobrotivna suggestcia, či njim znôvič i znôvič vu glavo zmlátijo, ka je trônuš pápeža sredina svêta, kama pela vsaka pôt. — Ali Kleklovi Novin ono gorpozvánje dostojno bantŕje našo evangeličansko zavêdnost z etim vôpovedanjem svojim: „Kak nači bi zgledno tŕdi

naš kraj, če bi bili vsi edni, kak smo pred 300 leti bili!? Ár ali verski-moralni, ali kulturni-materialni stran žitka vzememo, stanovito se mi evangeličani vnikšem táli nemamo sramežlivati pred druge vere ljudmi. Historično blódo glási tudi to povédanje, ka „smo pred 300 leti bili vsi edni.“ Zgodovinski faktum je naimre, ka je pred 300 létmi naša krajina protestantska bila i zvôa pár vu novešem vrémni zozidani cerkveo, so vse r. katoličanske cêrkvi v protestanski rokáj bilé. (Duhovník.)

Občinski molitveni tjeđen. Za zgoránjim glásom kak sploh nači doni na občinskoga molitvenoga tjeđna držanje od 1932. jan. 3-9 ga gučete gorpozvãnje, Kristuša občinske sv. m. cêrkvi, vu njem vervajôči blaženoga tivárištva na cêlom svêti bodôčim kotrigam. — Eto gorpozvãnje so podpisali svêta vsê protestantski cerkveo i misionski drúštva vodéči možjé i vu etom gorpozvãny na skúpnno molénje na to prosijo: molte se za *ponovlenje*, za ponovlenje vu cêrkvi i vu svêti i sami tudi stôpte gori na pôť ponovlenya. Med vedno se povéksávajôčov nevolov i krizov se svêť od leta do leta bole začne navčiti, ka nájbole to potrebúje, da stôpi na pôť ponovlenya.

Austrija. V Austriji se je račun protestantov vu 17 letaj od 175 000 na 230 000 pozdigno. Vezdaj 95 gmãn jeste; 1914 ga je 65 bilo. Bečinski protestantski teologični fakultet má 150 poslúhšavcov, trikrát telko, kak 1914 ga.

Samovolni dáři na goridržãnje Dúševnoga Lista: gospá Vogler Viktorova Cankova 50 D, Šoštaréc Matjaš Puconci 15 D, Benko Kalman Brezovci 16 D, Zorko Števan Lemerje 5 D, Krányec Šándor Krnci 10 D, Bohar Šándor Mačkovci 10 D, Škrilec Janoš Puconci 4 D, Kúhar Matjaš (Lukač) Puconci 5 Din. — Radi bi nadaljavali! Srdčna hvála!

Turobni glási. Vu svoji nájlepši létaj je ostavo ete svêť po dúgom trpléní jan. 23 ga Giergjek Janoš v Pečarovci, star 40 l. — Jan. 26 ga je domô odišla Flisar Kata v Puconci, stara 72 leti. — Prerano je zgúbo svojo lúbléno tívárišico Ano, Novak Franc Šalamenec; samo 46 lét je živêla, jan. 26 ga je nazáj k-Bôgi odišla. — Radost, podpora svojo je zgúbo nanágli Kúhar Janoš, puconski občno preštímani gostilničar i posestnik. Od dosta-dosta lúdi poznana, lúblena žena njegova, roj. Vratarič Anna nas je nihála tû. Žnyénov smrtjov je velki zgúbiček doségno familijo, vu štere lèpom krôži je óna sebê aldúvajôčov lúbéznostjov i paščlivostjov oprávlala pozvãnje svoje; občno, vém z svojim dobrim srcom je dosta skúz goriposúhšila, dosta rón zvráčila, cêrkev, vém je vu svoji 55 létaj žitka Bogá vadlúvala za voditeľa svojega. Preveč dosta lúdi jo je sprevedilo jan. 29-ga na zãdnyo pôť nyéno. Tá vera naj trôšta

za njôv plakajôče, ka nemerjé nigdár tísti, šteri je vsigdár lúbo. — Ksebi je pôzvao na počínek te Vsamogôči obtrúđjene vandrarice: Prša Kato z Lemerja, staro 79 l., Norčič Kato z Sebeborec, staro 78 l., Lánšček Terezio z Andrejec, staro 69 let. — Febr. 4 ga je mirovno zãspao vu Gospodni D. Štrãner Vilmoš, profesor šopronskega ev. teol. fakulteta, star 66 lét. Naši mlájši dúhovnicke so vsi tudi bili nyegovi vučenicke. — Blagoslov na spômenek eti vôpreminôči!

Gornja Slaveča. Vu 1931. leti se je narôdilo vu našoj fari vsevkúpe 41 otrokov (lãni 41), od tê moškoga spôla 16, ženskoga spôla 25. Zákonski je bilô 31, nezákonski pa 10. Mr-lô od rojenih otrok v tom leti 7. Narôdilo se je na Gornji Slaveči 8, Dol. Slaveči 4, Sotini 7, Nuskovi 4, Kuzmi 8, Serdici 4, Gor. Lendavi 2, Sv. Júrji 1, Večeslavci 2, Pertoča —, Vidonci 1 otrok. Pozakonjeni so bili: 5. — Mr-lô je vsevkúpe 24 osêb (19), od toga moškoga spôla 15, ženskoga spôla pa 9. — Mr-lô je na Gor. Slaveči 6, Dol. Slaveči 3, Serdici 2, Sotini 8, Nuskovi 1, Kuzmi 3, Večeslavci 1. Zdalô se je 17 (15) párov, od tê čistí evang. párov 16 (12) i 1 (3) pár mêšani; tê eden pár je tudi reverzáliš dao na naš strán. — Pri konfirmácii je bilô vsevkúper 27 (18) decé, od tê moškoga spôla 17, ženskoga spôla pa 10.

Turobni glási. Na ov jakši svêť sta se odselila: dne 22. jan. t. l. v Dol. Slaveči Prém Francova vd. roj. Skledár Terézija vu njémom 69 tom leti starosti i z Nuskove dne 2. Februarja t. l. Horvát Franc samec, vu njegovom 84-tom leti starosti. — Ti pokojni naj počívajo vu miri na cintori! Njihova dúša naj nájde vekivečen mir vu nebésaj! Ti žalúvajôči si naj počínêjo vu Božem ravnãnjí! Do pávidenja!

Gornja Slaveča. Po zlátoj knigi so darúvali na našo cêrkev: Huber Štefan, roj. iz Gor. Slaveče, z Francuskoga 50 D, Bokán Mátyášova vd. iz Gor. Slaveče 20 D, Bokán Marija Gor. Slaveča 20 D, Benko Etelka z možom vrêd roj. z Nuskove z South Amerike na † očo Benko Benko Ivana spômenek 5 pesov, Huber Ana G. Slaveča 20 D, Pozvêk Franc D. Slaveča 20 D, Kránjec Štefan Nuskova 20 D, Jud Janoš i fam. Sotina 20 D, Metzkar Marija Sotina 100 D, Pozvêk Marija D. Slaveča 50 D, Hajdínjak Vilma, roj. iz D. Slaveč z Francuskoga 50 D, Čurman Leopold z fam. Sotina 30 D, Kozic Janoš z fam. Serdica 20 D, Tuzza Károl z tív. Serdica 20 D, Fúkk Karol z tív. G. Slaveča 20 D, Krachler Janoš z tív. Kuzma 20 Din. — Vse dárov Oča naj blagosloví daritele i naj boží blagoslov počiva nad etimi dármí. — Na I. Adventsko nedelo offertorium na Novo Vrbásko diak. drúštvo 100 25 D, na 2 svêtkaj Božíča offert. na G. A. drúštvo 170 D, na Trikrátlovo na Potpor-nico 44 30 D, na Sexagesimo nedelo offert. na štamp 22 D. — Tê dobroga srdcá lúdi dáre naj Bôg povnožáva nadale tudi!

Evangelionszke vere ino cérkvi obcsinszki prigodi.

Naprédani po

KARDOS JÁNOSI Hodoskom dühovniki.

Medtém je Károl caszar na nyé vzéo národ, da bi szl nyegovoga brata Ferdinanda, ednoga krotkoga i lübeznivoga móza, zébrali za rimszkoga caszara, ki bi meszto nyega obcsinszki réd goridr'zao v Nemskomországi. Na tó je li Saxonie zebranik nêsteo privolití, ka nyemi je Károl nigdár pozábíti nêmogao, i ka szo protivníci nòvomi vadlúványi pripisúvali i na drázd'zenye caszara núcati dobro razmili.

Poprêk je poglavnik ete zdá vszákdén trdnési gratúvao próti evangelicsancom, naime za vise povêdanoga schmalkaldszkoga závezka volo, steroga je sészt poglavnikov, dvá grofa, i edenajszet várasov podpíszalo. K-závezki etomi szo sztanoti 'zeleli i schweicarszki reformatuske, ali teda tak zváni zwingliánuske, po kom bi sze závezek ete jáko okrépo; ali vnógi z-evangelicsancov szo trdno prótisztanoli, tak stimavsi, ká szo i eti protivníci lutheránov, od ki návuka szo vu niki táli toti odsztópili, ali ka sze, naime dnesz za celò neznamenito dr'zati má, geto sze nedotícse glavni tálov vere. Kak protivna dúhi evangelioma, i kakskodliva dugoványi popravka je bila zéta netrplivoszt eta!

Voja závezka etoga szta bilá vrémèna onoga znamenitíva móza, zebranik Saxonie, i poglavnik Hassie. Poszlédnyi ete, kak vrócsi i za právo vero gorécsi vítèz, bi rad preci ro'zjè zdigno próti neprijáteli; ali János Fridrik, vùhki zebranik Saxonie, sze je nêdao na nyé vzéti. Szilíti na tó ga je pravdeno niscse nêmogao; ár je nê on, nego ocsa nyegov podpíszao schmalkaldszki závezek, i té je po prigodi etom hitro (v-1532 leti) mr'ó. Medtém je protivinsztvo med pápinci i lutheráni 'ze nateliko zavrelo, da je vszáki rázumen prevíditi mogao, ká plamén bojne zagvúšno po malom caszi vövdre'ti má med nyimi; ka sze je i, na globoko bolezen vszè pobo'zni, v-1546 leti zgoditi moglo. Ár je szila vu sz. dugoványi dúha cslovecsèga nigdar nêosztála brezi pogübelnoga száda.

11. Luthera i Melanchthona szmrt. Schmalkaldszka bojna. Interim. Passauszko glíhanye. Ágostanszki mír.

Túznogá prigoda etoga je nêzadóbo Luther; ár je malo prvle mr'ó. On je notrí do

szlédnyega cila szvojega neobtrüdjeno delao vu velíkom dugoványi Bôga i lüdsztva bo'zega; záto je naime próti sztaroszti celò oszlabo 'zivot szvoj. Z-znamenitim tálom je v-glávi veliko ómoto trpo, tak da je csesztò i cerkevno szlúzbo zamüditi mogao; i da je rávno tá najdragsa ôpravica dúha nyegovoga bila, tak je med nemocsnosztami têla pri dômi szkoncsávao z-lüblénimi szvojimi pobo'znoszt szvojo.

Okóli etoga hipa je med grofmi Mansfelda britko jankanye nasztanolo vu tam bodócsi szrebrni bajc dugoványi, ki gda bi sze eden casz z-velikim sztroskom zaman právdívali, naszlédnye szo sze v-tom vjedinali, ká naj Luther príde v-Eislében med nyé, i, kak szredbeník, oszódí i szkoncsa zélo dugoványe eto, na stero szo ga i ze-vszo v'paznov oproszili.

I on, csi je taki te 'ze jáko róni bio, dönok sze je v 1546 leti 23-a szücsná z-Wittenberga na pôf vzéo, szlobód vzévsí od lübléne tivárisice szvoje, ké je nê vecs vido, i z-szebom pelavsi dvá szvojiva sziná, Martina i Pavla. Gda bi v-Halle váras prisao, tri cêle dní sze je mogao pri vernom prijáteli szvojem, Justus Jónas püspeki müditi, geto sze je rávno topiti zácsalo i Saale voda, po steroj nyemi je prék idti trbèlo, je jáko narászla i doszta léda neszla. Naszlédnye sze je dönok, med ocsivesznov pogübelov 'zitka, v-ednom csúni prékpelao. Etak je 28. dnéva onoga isztoga mészeca szrečno v-Islebio prisao, gde szo ga vise imenüvani grofi z-vecsimi vítèzmi navküpe ze vszo csésztjov na szlánek prijali. Kaksza radoszt je oblejála méko szrdce nyegovo, ká nyemi je pá víditi dáno nepozábleno meszto ono, gde je na szvét rodjen! Ali radoszt eta je nateliko skódiła zdrávji nyegovomi, da je komaj prineseni v-hi'zo nyemi vö-zravnano, gde je li po trdnom ribanyi 'zivota z-toplim szüknyom pá k-szebi prisao, i po malom császi sze pá nateliko pokrèpo, da je cseresz tjédna dvá-trikrát sò v-szpráviscse grofèv, gde je nyi znáno dugoványe teklo. Zvöntoga je dobre vôle zácsao bidti, pri sztóli sze sáliti, i z-zmahom jeszti; ár sze nyemi je tak vídilo, ká je eti domá, i csesztò je pravo: „Nindri nezspádne jeszti 'zmahnè, kak pri dômi.“

Ali szúsca 17-a dnéva nyemi je pá te'zke grátalo, i grofi, ino prijátelje nyegovi Jónas i Cölius, mansfeldszki dühovnik, szo ga proszili, da bi cêli dén domá osztao i v-szpráviscse nebi sò. On je tak bôgao, i vu hi'zi svojoj sze je

sétao, i gdate na oblok vōpogledno, gde szo ga moliti csŭli. On je 'ze zdā obcsŭto, ka je blŭzi k cili szvojemi, ár je prijátelom szvojem, Jónasi i Cōliusi etak pravo: „Jasz szem eti v-Islebił okrsztseni; ka tak, csi eti osztánoti mam?“

Na obed je dōnok dolisō v-szpōdnyo hi'zo, gde je pri sztoli doszta i lepō zgovárjao od pávidēnya po szmrti; potom je erkao: „Csi sze grofi, moja lŭblēna goszpoda, zmiriĵo, te bom domō sō, i v-skrinyo szilē'zem szpát, i tēlo mo; je csrvicsom dam na jēsztvino.“ Navēcsar je jáko pobiti grátao, i to'zo sze je, ká szo nyemi prszi 'zmetne, i ká nyemi szapa szfaliváva; i dōnok je escse i na vecsērĵo dolisō; „ár szamnoszt — praj neszprávi dobre vōle.“ Zdā je malo i z 'zmahom jo, ali doszta sze sálo; ár je escse nēstímao, ká bi tak blŭzi bio k-szmrti.

Po vecsērĵi goriđōcs v-hi'zo szvojo, pá sze je od velike tézkōcse prsz tō'zo. Z-toplim szŭknyom je znōvics csōhani. Potom szo nyemi po vrácsa steli poszlati; ali on je prōtisztao; i doli szilē'zavsi na pocsivnico, tri cēle vōre je tiho szpao, geto szo prijátelje nyegovi, Jónás i Cōlius, varaski pizsács, i grof z-groficov ino z-dvema szinoma Luthera, nesztaoma verosztŭvali nad nyim. Ob deszētoj vōri nōcsi sze je prebŭdo, i, k-tim okōli szēbe bodōcsim sze obrnovsi; „ovo, veli, vi escse szedite; jeli szilē'zete doli?“ Teda je 'zelo, ká bi nyemi posztelo szegreli, i na nyō ga zdignoli. Stero gda bi vcsinili; on sze je nakrátcĵi Bōgi prepōrōcso: „Goszpodne! vu rōke tvoje porácsam dŭso moĵo.“ Potom je velo prijátelom szvojem: „Lŭblēni! molte sze Bōgi za evangeliom nyegov, da naprēidēnye má nyega dugoványe; ár sze blázni pápa jáko szrdi na nyega.“

Jónas je, z-szinoma i Ambrŭsom, vernim szlugoĵ Luthera v-onoj isztój hi'zi, Cōlius pa pōleg nyé v-hi'zicski szpao. Luther je pa do edne vōre po pōnoci tiho pocsivao, ob steroj sze prebŭdivsi, zvao je Jónasa i szlugo szvojega, ka bi sze nyemi hi'za zakŭrila; ka sze je tak 'ze zgōdilo. „O goszpodne bo'ze!“ veli potom on „kák hŭdō mi je; prszi szo mi pá jáko 'zmetne. Oh, jasz v-Islebił osztánem!“ — Vszi szo sze na tō presztrasili i k-nyemi bē'zavsi, vō szo ga zdignoli z-posztelē i po hi'zi vodili, gde sze je eden csasz'sétao, potom toplo odēvko 'zelo.

Prijátelje nyegovi szo sze nad tēm trdno

presztrasili i vsza, ká je od nyi mogōcse bilō, vcsinili. Niki szo obá varaskiva vrácsa prizvali, steriva szta i preci prisla. Albert grof i grofica szta tŭdi gorisztanola i k-nyemi hitila. Szkrbna goszpā eta nyemi je kaplic pitĵē dāla. Prijátelje szo ga z tēm trōstali, ká ga Bōg pomore, ár ga znoj polēva; ali on je nevŭpajōcs erkao: „Mrzli szmrti znoj je tō; jasz dŭso pŭsztim, ár sze mi beteg o'zmetsáva.“

Gda bi nyemi eden edno, drŭgi drŭgo ta-nácsivao; on je etak molo: „Ocsa moj nebeszki, vekivecsni szmileni Bōg! Tí szilē'zete mi nazvēszo lŭblēnoga szina tvojega, Jezus Krisztusa; nyega szem vcsio, nyega szem vadlŭvao jasz: nyega lŭbim i csesztim, kak mojega drágoga zvelicítela i odkŭpitela. Vzemi k-szebi dŭso moĵo! — Jasz bom odhájao; ali 'živē nas Bōg, kí nam je eti k-pomōcsi i nas Goszpōd, kí nasz od szmrti oszlobodi.“ — Potom je trikrát szkricsao: „Vu tvoje rōke porácsam dŭso moĵo; ár szilē'zete ti odkŭpo!“ — Natō je hitro tiho pōsztao i vkŭpszpadno. Tí okōli nyega sztoĵēcsi szo ga zvāli i trōszili, grofica ga je pa z 'zgānicov ribala; na stero je on toti escse ednōk kumesz vr-gao pogléd, ali glāsz nyemi je tak szlab bio, da je na vszāko pítanye komaj razmeto „ja“ ali „nē“ odgōvoro. Teda szta ga Jónas i Cōlius pítala: „Lŭblēni otec, jeli vadlŭjes Krisztusa, szina bo'žega, zvelicítela i odkŭpitela nasega?“ — I on je razmeto odgōvoro: „Ja!“ — Potom nyemi je cēli obráz hitro mrzel grátao i kakstē szo szilē'zete ga zvāli i otāvlali, on je nē vecs csŭto, nē vecs odgōvoro, nego li ednōk globoko szapo poprijao, i z-vkŭpdĵánimi rokami tiho zasz-pao. — Etak je veliki mō'z ete v-1546. leti szŭsca 18-ga dnēva, med dvema i trēmi vōrami po pōnōcsi, rávno tam vkrāvzēti szvēti, gde nyemi je ednōk na blāzensztvo darŭvani.

Potok vrēli szkŭz i glāsz britkoga jaja vszē okōlisztōĵēcsi je naszledŭvao vecsen szen nyegov. Hitri poszelnik je bē'zao, zebraniki na znānye dāvat placsen prigod ete i gda bi sze zor-ja prepōcsila, cēli váras je napunyen z-bolezni kricsom mesztancsarov. Vŭszta veliki i mālĵ szo med britkim cvilom vadlŭvala, ká je je naveke osztavo veren prijátel i ocsa nyihov. Zebranik je preci nazāpiszao i mrtveca v-Wittenberg pelati zapovedao.

(Dale pride).